

December 2015

Föryngringsavverkning

Föryngringsavverkning kallas även slutavverkning. Det är den del av skogsbruket när man avverkar huvuddelen i ett skogsbestånd där de flesta träden är färdigvuxna.

Vid föryngringsavverkning skördar man alltså frukterna av många års skötsel och tillväxt. I mellersta och södra Sverige tar det 45-70 år innan skogen är avverkningsklar. I norr kan det ta det upp till 100-120 år beroende på det kallare klimatet, som ger en långsammare tillväxt.

Som namnet antyder är föryngringsavverkning ett steg mot att skapa en ny generation skog. Hur man vill att föryngringen ska bli styr mycket av planeringen. Faktorer som vägs in är allt från vilka trädslag man vill att den nya skogen ska innehålla till markens förutsättningar eller om man kan räkna med kommande klimatförändringar.

Att avverka skog så här och återbeskoga, plantera eller så, kallas trakthyggesbruk. Det är det dominerande sättet i Sverige och även det mest effektiva. Metoden är rationell och beprövad, ger hög produktion och bra ekonomiskt utfall.

Föryngringsavverkning är den åtgärd som ger största intäkterna från skogsbruket. Träden har vuxit länge och är höga och grova. Därför gäller det att få ut högt värde av dem när de avverkas, och även avverka så kostnadseffektivt som möjligt. Det sortiment, eller den produkt, man av ekonomiska skäl helst vill få fram är grova stockar, timmer. Andra sortiment är klenare träd och toppar av de grövre träden som blir massaved. Även grenar och ännu klenare träd och toppar tas tillvara och blir till skogsbränsle.

Rent praktiskt sker nästan all avverkning med hypermoderna skogsmaskiner som kallas skördare. Skördarna fäller, kvistar och apterar (längdkapar) i ett högt tempo och kan bearbeta mer än 100 träd i timmen.

Samtidigt är föryngringsavverkning ett stort ingrepp i en skog som vuxit lång tid. Därför är det noga med att avverkningen utförs på rätt sätt även med hänsyn till vatten, natur- och kulturvärden.

Planering inför avverkning är viktigt, både för att optimera hänsynen och det ekonomiska utfallet. God planering gör att avverkningslagen dels får underlag för att kunna jobba så effektivt som möjligt, men också för att minimera skador på träd och mark. Likaså följs avverkningsuppdragen upp för att utvärdera och lära för framtiden, och därigenom få ett ännu bättre fungerande skogsbruk.

